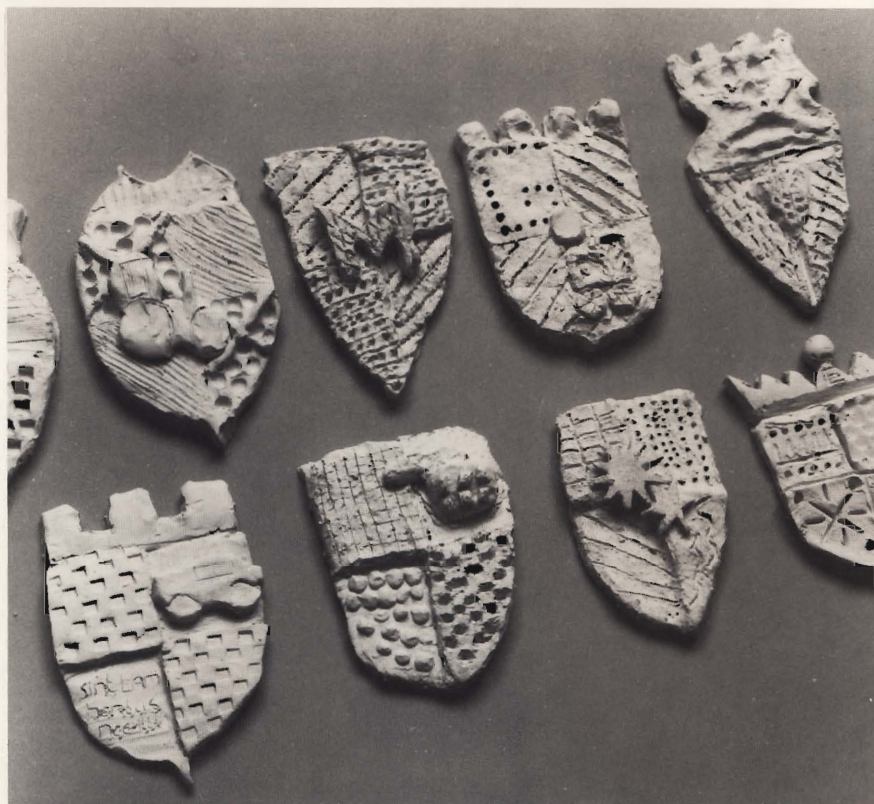

beeldend doel

Doelstelling en benodigdheden

■ De kinderen leren over het toepassen van textuurcontrasten bij hoog- en laagrelief.

technisch doel

- a Een plaat van klei maken.
- b Een contourvorm uitsnijden.
- c Het aanbrengen van een vlakverdeling op een kleiplaat door middel van stempelen en klei opbrengen.

materiaal

■ Per leerling een plaat klei van ongeveer 1,5 cm dik, 15 cm lang en 10 cm breed.

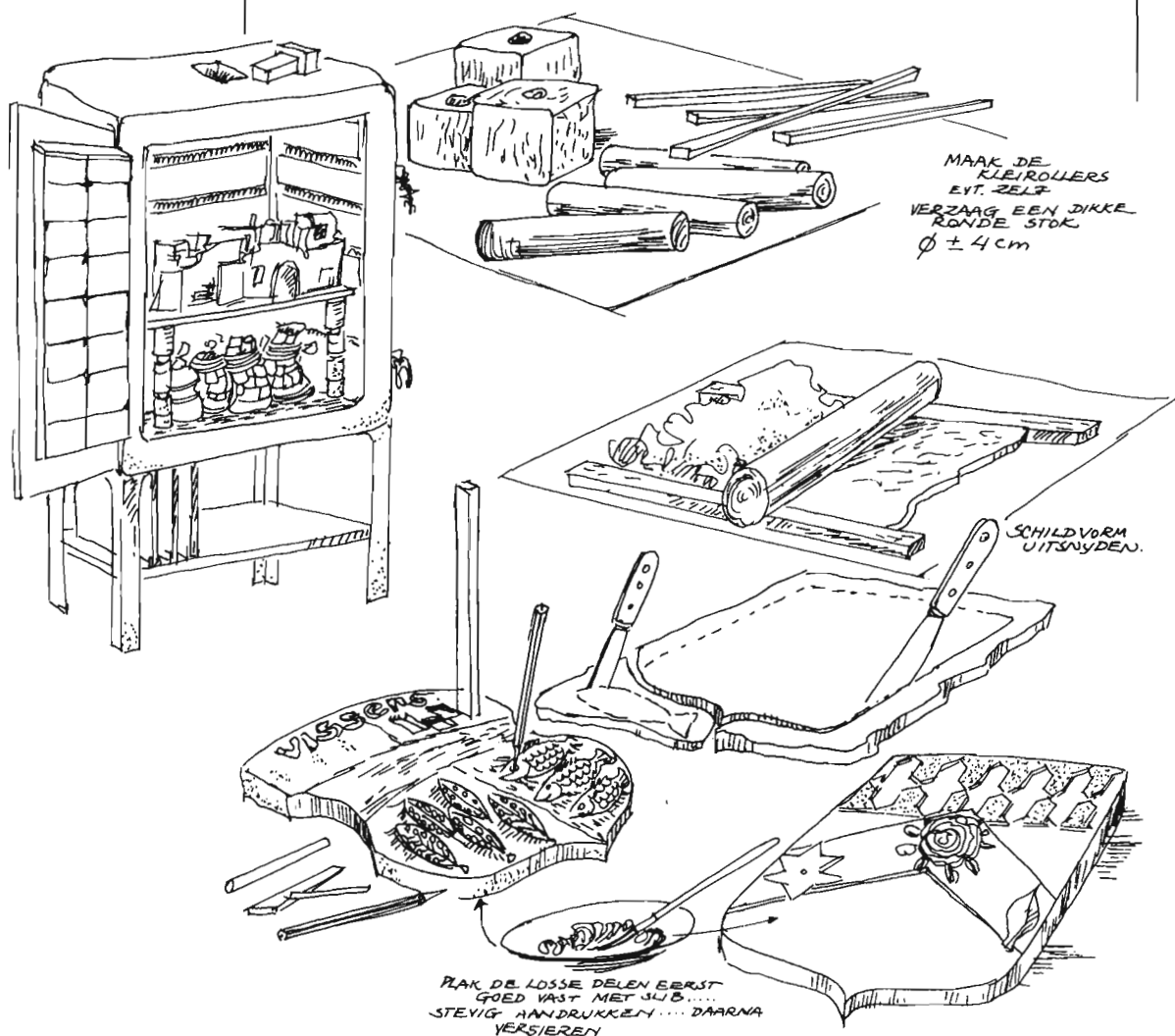
gereedschap

■ Per leerling twee kleilatten, een kleirol, een spatel en een kleimesje.

leer- en hulpmiddelen

Afbeeldingen van:

- a Familiewapens, stadswapens, schilden of andere voorbeelden uit de heraldiek. (geschiedenisboek).
- b Voorwerpen met een vlak reliëf. Bijvoorbeeld muntstukken, tinnen borden met reliëf, panelen en reliëfkaarten.

beeldende inleiding

Lesverloop

■ In deze inleiding staan herkenningstekens zoals vignettes, logo's, familiewapens en merktekens centraal. Dat belangrijke personen, families, bedrijven, rechtspersonen enz. eigen herkenningstekens voeren is niet iets van deze tijd alleen. De heraldiek bijvoorbeeld heeft haar ontstaan te danken aan de opvallend geschilderde onderscheidingstekens die de ridders in het begin van de twaalfde eeuw op hun schild gingen voeren om zich in het toernooi en de strijd herkenbaar te maken.

Deze emblemen werden van vader op zoon overgedragen en groeiden zo uit tot erfstukken van families. Zij stegen in maatschappelijk aanzien. Tevens traden in het patroon, het type en de toepassing ervan veranderingen op naarmate ook de burger er zich van ging bedienen. De tradities, motieven en toepassing van de heraldiek vindt men thans nog terug in nationale vlaggen, wapens, zegels en emblemen. De basisvorm van een wapen is meestal een vorm zoals getekend op de tekeningenpagina. Laat de leerlingen aan de hand van illustraties of bordtekeningen zien dat het vlak van een wapenschild meestal verdeeld is in kleinere vlakken (de velden), waarin vaak een voorstelling is afgebeeld.

technische inleiding

- **a** De leerlingen maken een plaat klei van ongeveer 10 bij 15 cm. Op deze kleiplaat wordt de contourvorm van het schild getekend en vervolgens uitgesneden.
- **b** De indeling van het vlak kan op verschillende manieren gebeuren. Voorbeelden daarvan kunt u op het bord tekenen. Laat de leerlingen naar eigen, niet te ingewikkelde indelingen zoeken met behulp van rechte, gebogen of grillige lijnen.
- **c** Het is de bedoeling dat het wapenschild reliëf krijgt. Maak het begrip duidelijk door enkele voorbeelden van reliëf te laten zien zoals munten, reliëfkaarten, etc. Op het schild ontstaat hoog- of laagreliëf door de getekende velden respectievelijk met klei op te hogen of door klei weg te halen.
- **d** Het reliëf kan nog versterkt worden door de velden van verschillende texturen te voorzien.
- **e** Over de diverse velden heen kunnen de kinderen een voorstelling boetseren, die te maken heeft met henzelf. Hun eigen naam of familienaam, hobby, beroep van vader of moeder.

begeleidings- adviezen

- **a** Laat de kleiplaat niet te dun maken.
- **b** Geen te hoog reliëf toestaan.
- **c** Geen te grove texturen laten maken in verband met de duidelijkheid.

nabespreking

Leg de schilden naast elkaar op tafel.

- **a** Welke contourvormen zijn er gemaakt?
- **b** Welke oplossingen zijn er gevonden voor de indeling, het reliëf, het aanbrengen van de textuur en de voorstelling?
- **c** Bespreek iets uitvoeriger de aangebrachte textuurcontrasten.

Andere opdrachten:

- **1** Munten of plaquettes.
- **2** Vlaggen of vaandels.
- **3** Oude wijzerplaat.

